

Sy-li spēwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosć da.

Njech ty spēwaš
Swěrnje dželať,
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duři daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech čí khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedźeliske kopjeno

Budyschinje

8. novembra 1931

Bauzen

Samolwity redaktor farat Wyrzacj w Roskacizach. — Čiřičej a nalad Esmlerjez knižičičejčjetnje a knižatnje, řap. dr. i wobm. rul. w Budyschinje
Wuhadźa kóždu řobotu a plaćti řchwórczłětnje 108 řlotyř pjenjeřlow

23. njedźela po řwój. Trojizy.

Řap. řtutki 26, 24—32.

Reformazijski řwjedzeń, kotryž řmny tydzenja řwjeczili, bě nař řažo do města Wittenberga dowjedł pšched zyrkwinske durje, hdžež Luther řwoje 95 theřow pšhibi, a bě nam na řeho reformatora jako řmužiteho wojowarja pokasať, kiž řo njebojeře pšched řheřorom a wjeřchami, jako řo dyrbjeře pšched řejmom řjawnje wuřnacž ř řwojej wěře.

A dženřa widzimy Pawoła jako tajkeho njebojařliwego džekaczerja w Bořim kraleřtwje. Řižo dwě řečje doľho ředže ře je pořchtol jatý w Čeřareji. Na měřtno dotalnego bohota řelika bě jako jeho nařledniť Porcius řestus řtupiť, drje řruty a řurowý muž, ale tola řsprawny Řomiřki po řtarym wařahnju. Bóřny řmóžni jatemu japořchtolkej, řo pšhecziwo ři- dowřkim řkóřřbam řamolwicz. Wulka a wařna pať teř řa twar Bořeho kraleřtwa. Esamo kral Agrippa a jeho man- dželřka Bernize běřchtaj w tamnej řhromadžiřnje pšhitominaj. Neřřkerje řhynře řestus, kotrehož wonaj přeni řrócz wopy- tařchtaj, řimaj ř tym neřajke wořebite řabawjenje pořkicžicž, řo řimaj tamneho řlawneho jateho pšchedřtaji. A ř tym řo dopjelni Řnjeřowe řłowo wo nim, kotrež wón Ananiarej pra- ři: „Wón budže moje mjeno přjódřnjeřeč póhanam a kralam.“ (řl. 9, 15). řmužitý a njebojařny řteji Pawoľ pšched řwoji- mi řudnikami, drje blědy a po čžele wořkabyeny wot doľheho jařtwa, ale tola ře řwěczatymaj woczomaj a ř wulkej wjeře- řořču we wutrobje, řo řmě tu řa řwojeho Řnjeřa wuřtupo- wacz. řhto řim powjeda? ře řwojeho dotalřeho řiwje- nja, řať je řwojeho řbóžnika namatať, řať bu ře řtareho řau-

luřa — pšheczeřharja řheřečzanow a njeřhečzeľa Řhryřtuřo- weho — řwěrný řkluřownik a japořchtol Pawoľ.

řdnž čłowjek na řwojim řiwjeřřkim pucžu wotomil po- řastanje a wórczo hlada a wo řwojich nařhonjenjach řečři, je to wořebita hodřina. řadny džiw, řo Pawoľowe řłowa teř bjes řacžiřhečza njewořtachu. řestus řo njemóže jeho dowo- baracz, runjež řemu, řhtož Pawoľ řečři, řaž řuřny řwět wosta; řaj, wón řo jeho řhrobłořče dodřiwacz njemóže a praji: „Blařniř řo, Pawoľe; twoje wulke namuřnjenje pšhinjeře čze ř blařnjenju.“

Runje řať, řaž řuton řestus, řečři dženřa wjeľe čłowje- řow, řiž wot řo wotpořasuja Bože řłowo w tym měnjenju, řo řo wjaž njetrjebaja, doľeř jenož to pntaja, řhtož je na řwě- cze: řhtož Pawoľ tu praji, řadny druři řamer nima, řacž pšhipořkluřarjow na Řhryřtuřa pořasacz a řim řbóžnořeč pšhi- powjedacz. řať móže wón řo derje řakitajo wotmolwicz: „řa řo njeblařnjú; ale řa řečžu prawe a mudre řłowa.“

řdn bñchmy my tola tajke wotmolwjenje hnydom měli, řdnž Bože řłowo řanja a wonječzeřčuja. řadawť kóždeho, řiž řhze ř prawom mjeno řheřečzana měcz, je, řo řtutkuje řa Řnjeřowu winizu.

řestus bě Pawoľa wotpořasať a nětko řo Pawoľ na krala Agrippu wobrocži. „Wěřiř, kralo Agrippa, tym prořetam? řa wěm, řo wěřiř.“ řaž by řemu prajič řhynť, řdnž řlu- bjenjam a prořetam wěřiř, potom dyrbiř teř do Řhryřtuřa wěricž, řiž je tamne prořetiřke řlubjenja dopjelniť.

Řať kral wotmolwi? Řať řo rořřudži? Wařne wot- omiljenje, řiž řnadž je rořřudžaze řa řyle řiwjenje! řnad- na hodřina, w kotrež ma řo rořřudžicž po řwojej woli. řa-

ka krocžel hišcže a wón je na prawym puczu do njebies. Bohužel wón tutu njecžini! Ze pšches Pawołowe słowa do wulkich wuskójcžow pšhišchoł a njewě nicžo lěpšeho prajicž: „Mało je trjeba, dha by mje narěčzał, so bych kšhešcžijan był.“ Na pol pucža stejo woštanje, nimale wufhowany a tola šhubjeny!

Srudny napohlad, kiž so nam tu pošćiczi! Nimale kšhešcžijan, „ja bych kšhešcžijan był“, njenapoloži tuto słowo tež tebi prašćenje pruhowanja: kšym ja hižom dospołny a zły kšhešcžijan, kiž je so cžićcže rošbudził sa kšwojeho Anješa? Něšto hišcže na puczu steji, šhtož njeda tebi k prawej wjekelej wěrje pšhińcž. Twoje kšwědomnjo je wobcžežene i cžežkim brěmjenjom, twoja wutroba wižy na seńškich wězách, ty žebi njeswěriš, so staremu cžlowješkemu hrěšćnemu wašćnju wotriez, kšy pšhejara šwjašany, njemóžešć štarých cžělných rječšawow wotbncž, dofelž k tomu praweje kšolneje wole njenamakajš we žebi! Tak štonajš: „o, ja bych rad wěriš, ale njemóžu.“

Lohte tajke rošbudženje njeje, ale Bóh da so derje radzić tym prawym a pošćilni tnyh, kiž jeho prošča. Jenož so my to kšwoje cžinimy!

Tjo mužojo, kiž so bēdža wo wěru, kšždy wot nich ma kšwoje stejnišcžo pšhed Křhřtušom. Jedny jeho žyle wotpošajuje, drubi njemóže so rošbudzić sa njeho, mies tnyh so šćeczi kšhoble a wjekele jeho wuńaje a sa njeho wuštupuje. Na kšajkim stejnišcžu stejíš ty, lubny cžitarjo luba cžitačka? Bóh daj, so móžešć prajicž:

„Ja wěm, do koho wěrju,
O, kšwalena budž šćala,
Kiž Ješuš Křhřtuš je;
Ta hnucž so njeje dała
A kšhablacž njebudže,
Ja wěm, šhto wobšteji.“
Chžu šćacž kaž dejmant Boži
We wšćitkim njewjedrje.
Na nju so dušća šćoži
A twari do kšmjercže. (408.)
Šamjeń.

Džeń 10. novembra.

Šacž kšždy wě, šhto to i tutym dnjom je? Nadžijomnje!

Džeń 10. novembra 1483 narodži so Lutherezom w Cislebenje kšnyk. Temu dašću našajtra mjeno Šswjatoho, kotremuž je džeń 11. novembra wěnowany: Marcžina.

Niž dołho potajkim po „narodnym dnju“ — hdnž čžemny tak prajicž, abo lěpje po „dnju druhého naroda“ našćeje ewangelšćeje žyrkwe, po dnju 31. oktobra, kšwjećimny narodniny doktora Marcžina Luthera. Mny prajimny lěpje niž „narodny džeń“, ale „džeń druhého naroda“ je džeń 31. oktobra; pšćetož 31. oktobra 1517 abo i reformaziju so tola hašle njenarodži našća ewangelšća žyrkej; jeje narodny džeń je kšwjedžeń přenich kšwjatkow, na kotrymž bu i Ješušownyh wucžomnikow wožada a žyrkej. Reformazija ju šnowa porodži jato tajku, kšajkaž wona 1500 lět přjedny bē: ewangelšću. A ta kšhešcžijanšća žyrkej, kotraž so i reformaziju njeda we tutym šmyšle reformirowacž, wobnowicž, wróczo šćožicž na prašćožt kšhešcžijanšćeje žyrkwe a wěry, na ewangelij Ješuša Křhřtuša, wošta wobcžežena je wšćěm, šhtož bē 1500 lět wuwicža a rošwicža do njeje šćšćčžepiko a jej napowěšćašo.

Ša wopomnjecže Lutherownych narodninow šapishemny tu Lutherowe słowo, kotrež nam pošajuje, šhto našće herb-

stwo a šhto našćy nadawš a kotrež naš wabi k nutrnemu rošpominanju, Luther praji:

„Wěcže myšli žebi jich wjele, so žu hižo wšćitko dozpi-li. Šaj hdy by to bylo jenož rěč kaž: Ja wěm, so kšym ja cžertowny. Tola k tomu kšlušća wjele wjaz hacž rěčecž a pišćacž. Widžíš tola, tak šnate padaju, kiž pšće wjele rěčša a pišćaja. Čžadž žiwjenja mamny tu wufnyčž. Kšhešcžijan je potajkim tón, kiž i přenja šam so špóšnaje, i druha so Křhřtuša džerži, a i šćecža dobre šćutki cžini. Kotre to žu, wucža naš Bože džekacž kšajnje; šhtož žebš sa to mamny wuprošćacž wucži Wótcže našćy. To žu te křuchi, kotrež kšhešcžijana kšhešcžijana cžinja.“

Ulrich Zwingli.

(Šćoncženje.)

Zwingli bē pak pšchede wšćěm tež pobožny muž; jedny, kiž wo nim pišće, praji, so je jeho jeho pobožnošć Bohu bliže šćajka a so njeje sa wjele lět tajkeho šjewjenja pobožnošće bylo, kaž wón. Š tuteje pobožnošće cžerpajšće wón tež kšwoju wulku móž, rošbudženošć, kšhrobkošć. Wón bē žebi wěšty, so ewangelšća wěra tola dobudže. Šo je jeho tole tež šažo na pucže dowjedlo, kotrež runje my Ewangelšžy njemóžemy prawe a dobre mjenowacž, špóšnajesć i toho, šhtož wo nim pišćacžimny: Čžišty ewangelion dobywa kšwoje dobyčža se kšwojej možu, niž i mjecžom a i wóžnu. Šo Zwingli pšćecžimo temu cžinješće, dowjedže jeho do kšmjercže.

Tuta wjekeša a kšhobla pobožnošć pošćadža i jeho kšhubo-šćeje wěry a je pošna dobrých počšćinow a cžišća. Ale tola dowjedže jeho šažo na pucže, kotrež wšćě njepšćipóšnawamny. Wón šćašća mšću, woštarje, wobrašny, kšwěcžki, putnikowanje, žyrkwinšću hudžbu.

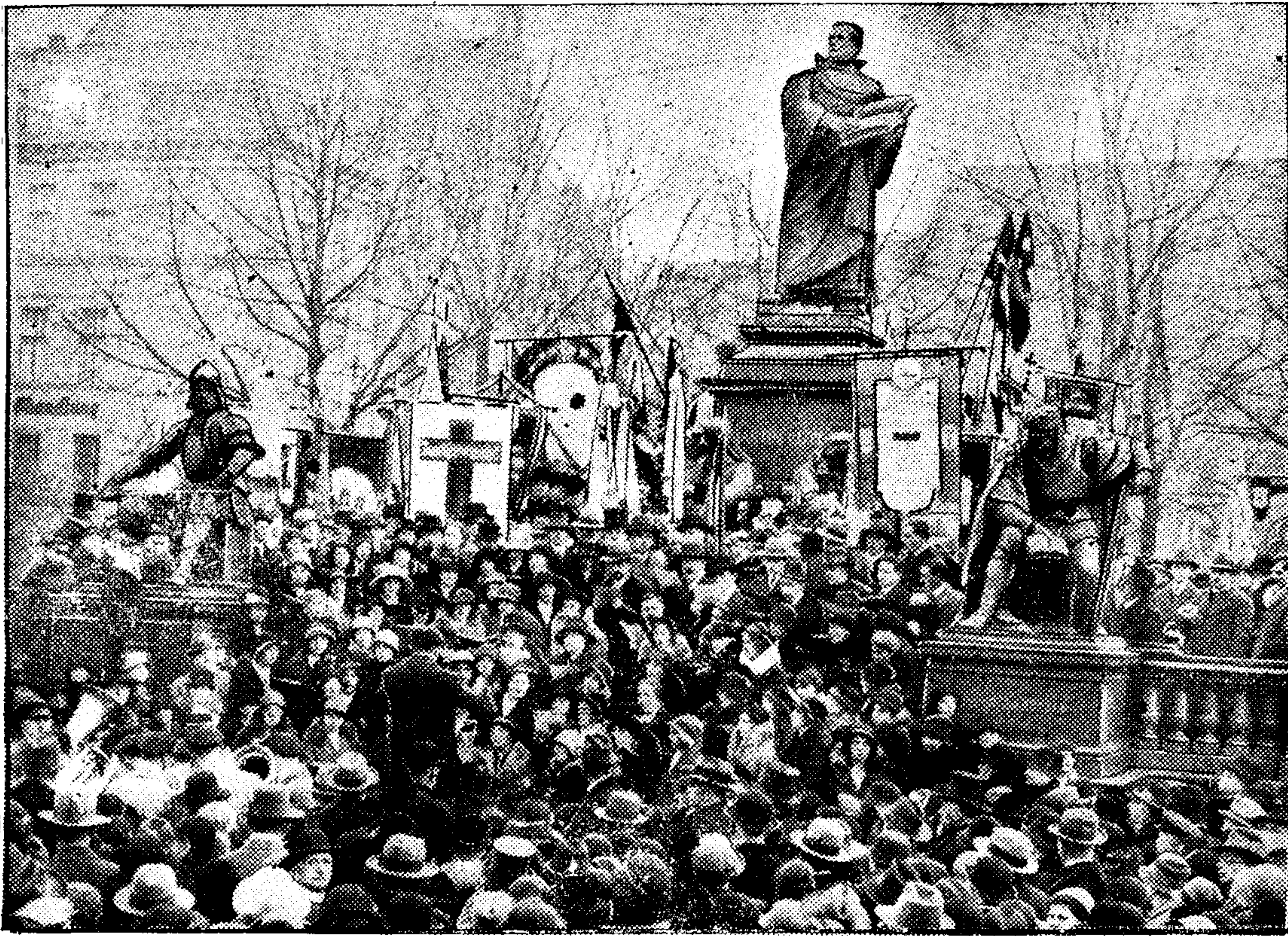
Šćoženy na kšwoju křutu wěru měješće wón wotewřjene wócžto sa kšwět a jeho žiwjenje a tak tež sa politišće a šćawne žiwjenje a pyšće jo i ewangelšćim duchom pšćekšćacž. Wón njekomdžješće so pak tež, sa tutón kšwój šćamě křědkš šćatneje a kšwětnje možy wužiwacž. Tež pšćecžimo hinaš šmyšćenym a hinaš wěrjazy m njebē wón pšćezšo tak šnježliwy a šćahodny, kaž to tu a tam i jeho špišow wucžitašćy. Tak šćkrocži měšćčžanšća rada 1527 pšćecžimo „šćabšćčžijerjam“ a hrožešće tnyh, kiž šćašćny pšćestupichu, se šćatepjenjom. Ale i teho wšćeho njemóže so jemu šćudženje a šćatamanje napšćacž. Duch tehdomnišćeho cžadža a duch so horjazeje lubošće k Bohu a k jeho křaleštwu so pola njeho šćednocžitaj do tajkeho cžinjenja; duch Ješušowny njedošta přenje prawo.

Kaž ršormazijški kšwjedžeń tak wjedže naš tuto 400lětnje wopominanje Zwinglioweje kšmjercže — 11. oktobra — wróczo do tamneho wulkeho cžadža reformazije. Čžlowješća dušća so wobarašće pšćecžimo cžěmnošći, kotraž ju čžyšće pšćikřywacž a pšćecžimo putam, kotrež ju čžyšću putacž a pšćewińny wšćo to, cžerpajo nowe možy se šćudnje šnowa wuryteje, i kotrež so wěcžne možy žórła: i ewangelija. Zwinglija a jeho šćutk wopominacž pšći tajkim šćladnym dnju, rěka tež reformazijški kšwjedžeń hódnje kšwjećicž.

Na pomož.

Šćto wšćo do wošjewjenjow, wuštorenjow, prošćowow njenadeńdžesć tola nětkle w Barlinje na šćtomny a pšćoty pšćibitnyh. Čžitaj!

„Kotry kšobucžłowjet se šćožalnym šmyšćenjom pšćeda mi, kiž kšym dołhe lěta bjes šćakšžubny, něšto šćareje nadošby, dofelž čžžu so woženicž? Ša čžžu sa to džekacž, njedch je džělo kšajkež čžže, a i tnyh wotplacžowacž.“ —

**Kat Berlin reformazijski
kwjedzen kwjeczi.** Towar-
stwa ewangelstich džekaczerjow
a druge towarstwa kwjecza
sjawnje sa kwoju ewangelstu
wěru pschi Lutherownym pom-
niku na Nowym torhoszczu
w Berlinje.

„Schtó pschimošnje dwělětnu holczku sa kwoju, jo by
ju psched sahłódnjenjom wobarnowak?“

„Naš chzedža i bydlenja hadžicž. Kotry kmilny cžlowjet
mohł nam wotnajeński pjenjes požčicž?“

Nowe šerbske spěwarške.

Naschi cžtarjo šu tež tu hižo cžitali, so je druzi wudawł
nownych spěwarškich hotowny a so šo hižo pschedawa. Tuž tež
tu namołwjamy, so bychu je naschi Sserbja kupowali. Ssmo-
lerjez kniharńja je pschedawa a tež czi druhy, kotřiz šu přeni
wudawł pschedawali, tež fararjo. Přeni wudawł, to šu 6000
knih, je pschedaty, pschidawki tež. Nowe knihi maja te pła-
czišny, kotrež běchu napožděł sa přeni wudawł postajene;
nowe je, so jednoru wudawł do płatu wjasany nětč tež do-
stanješč kaž zple płatowu tak tež i kožanym křibjetom; tu-
tón płaczi nětčto wjaz hacž tamny zply do płata wjasany; sa
kotrnyž masč płaczičž 3,50 hr.

Nječ je tu pschistajene, schtož w pschedbłowje 2. wudaw-
ka komišija sa wudacze nownych šerbskich spěwarškich, kotrež
je kměka nětč kwoje dołholětno džěło skónczičž, praji: „...“

Nimo měry křěšije je šo přeni naklad naschich nownych
spěwarškich rospšchedak. Tuž bč dobre, so je šo jemu hnydom
pschisamknyło pschihotowanje tuteho druheho naklada. Po
wopshijecžu šu do njeho jenož nětčre knadne, lědy spom-
njenja hódne porjedženki pschijate. Schtož pak cžisčěz na-
stupa, je mjes wobemaj dvoji rosdžěl. S přenja šu šo na
naležne žadanje tójschto lubnych křajanow w pschedležazym
wudawku kaczanšte pižmiki nakožake, na kotrež šu wošebje
młódschi Sserbja w naschim cžaku bóle nawučženi hacž na
staršche, tak mjenowane schwabachšte. S druha šu kěrlušche po
rhythmiškej měrje a po runošnykach, niz pak bčžnje, cžisčěz-
ane. My šo nadžijamy, so budže šo woboje naschim Sserbam
lubicž a jim tež šobuspěwanje polóžowacz, a wutrobnje jich
prošny, so bychu tute spěwarške na kěmšach, pschi ros-
wučžowanju młódziny a pschi domjazej nutrnošczi šwěru
wužiwali.

Bohu lubemu Knjesej šo se wšchej pokornosčžu džatu-
jemy, so je nam tež tuto džěło dak šbožownje skónczičž. Po

šwojej schčedriwej miłosčzi chznt wón bohacze požohnowacz
wšchittich, kotřiz budža hdy tute knihi do rukow a psched woczi
bracz k jeho Božej cžisčzi a k natwarjenju kwojeje dušche!

Nowy cžas w mišionstwoje.

Swjetscha cžitanu a křychimny wo tym, so je europiska ži-
vilizacija, i kotrež Europa Afriku kaž kwoš cžěsto křa, Afrizu
šeschkodžaka. Wjele je prawe pschi tym, dopomimny šo na alko-
hol. Ale to dobre nječně šo pschi tym sabycž, a tuto tam tež
je. A mišionstwo ma tež kwoje lěpsche i toho.

Se wšchelakeho budž tu jene wušbėnjene: Pucze a dróhi.
Pschezo bóle dohwaja šo derje twarjene dróhi a pucze, tež tajke
sa auta, do šnutškowneje Afriki. Wšchnošcz nufuje ludy, so
pralěš wopušcějeja a kwoje šudlesčěza pschi tutych dróhach
twarja. S tym pschewošnu tute nowe wšy džěl dróhow a pu-
czow do kwojeho šastaranja; šdobom móže wšchnošcz wobudle-
stwo tež lěpje wobledžbowacz.

S tym pak dohwaja tež mišionstwo wšchelakeho dobrego.
Prjedy žadachu šebi puczowanja psches bjespuczne křajiny, wo-
šebje psches lěhy, jara wjele cžaka, džemša je to zple hinał.
Mišionar pschidže i lóžchim na kwoje stazije a dofonja tak
pschi šamšnym cžaku wjele wjazž džěla. A tež šewak ma mi-
šionstwo runje i tutoho postupa Afriki tón a tamny dobytł,
cžim bóle, hdyž šu šo mišionške stazije kaž šudlesčěza jenotli-
wych šlownikow luda i puczemi k šlownym dróham pschi-
samke.

Zyrfej a stat.

Wšchecziwo kři wójnstwe winu je „Wubjert ewangelstich
zřrtwjow Němškeje“ 23. oktobra šjawne šłowo wobšamknył
a wošjewił a jo pschipožtak wšchém ewangelstkim zřrtwjam
Němškeje, wšchém ewangelstkim šwajštam Němškeje, wšchém
němškim ewangelstkim wošadam we wukřaju a wšchém wuškim
oekumenistkim abo wšchobšchescžijanškim šjednocženštwam šwě-
ta. We tutym wošjewjenju šteji mjes druzim: „Měkaz a bó-
le pschibnywa šnutškowna a šwontkowna nufa w němškim ludu.
Starošcže a hubjenštwu bywaja nješnješlitwje wulke, honja

do sadwelowanja, sbežka a namožnaštwa. Našch lud je se swojimi moralistimi a physistimi mozami skoro na konzu. — Njemumerne schłodowanja, žakostne czeže ku jemu po skamanju swjatoczných slubjenjow napokožene. Tuto njeprawo pytaja psched swedomnjom ludow pschezo jažo wusprawnicž i tym, so našch lud wobczežuja i wojnskej winu. S tutym wošnamjenjeja našch lud sa škostnita mjes ludami semje. — To my njemožemy snjesč, hdny nachzemj so wšdacž wšcheho, schtož smy žebi a swojej czeščzi winojczi, a so tuteje žž žobu winowaczi scžinicž. — Hiščcže njeje pať njeprawo wot naš wjate. Wudawanje, so je wojnska wina našcha, žerje jadro našcheho luda. — W mjenje wšchých ewangelskich zyrkwjow Němskeje woła Wubjert ewangelskich zyrkwjow Němskeje, kšesčžianstwo semje do boja pschecziwo duchej hidny a žž, so by jo wojowalo se wšchej dorajnosčzu a so by wernoščzi a prawdže sa našch lud, na kotryž so tať pschizłodžeja a i kotrymž tať slě sahadžeja, k dobycžu dopomhało“

Zwingli. Jeho žmjerťniny žu so daloko a ščeroťo po žyťym žwěcže, hdžež Ewangelšy, wožebje, hdžež Reformirtšy žyđla, wopominaťe. Tež Barlinška wšchšcha zyrkwina rada bē porucžila, so ma žo w jeje wožadach i wožebitymi wuhotowanjemi tuton džen 11. oktobra wošnamjenicž. A i wukraja pschitħadžeja tohorunja wobščerne powješčje wo tym. Njech woštawa žohnowanje i tajkeho wopominanja.

Zyrkej a kommunistojo. Wjele žo pišče wo bywšich fararju Čertu, kiž je žo ke kommunistiskej stronje pschisamťnyť a w tukhwilu w Ruškej pschebnywa, so žo tam sa žwój nowy nadawť, sa wojowanje na kommunistiskim boťu dowuhotowať. Mjes druhim namakašch tež scžehowaze kommunistiske myšlicžki: „Žako Marxistoj widžimy my we wšchých dženžniščich nabožinach a zyrkwjach organy tucžakneho kapitalistiskeho štata, wobstejaznych kapitalistiskich kruhow, kotrež tu žu sa to, so bychu schitake wurubjenje a pohluščenje dželačerstwa. Wažniščie nam je, so by pschesjednosč byla we woprawdžitym revoluzionarnym wojowanju sa wutworjenje paradisa na semi, hacž so žu proletarijerjo pschesjene w mēnjenjach wo paradisu w njebežach.“ Esamžny kommunistka je pjećža pschi pschistupje fararja Čerta k jeho stronje mjes druhim prajiť: „My stejimy pschecziwo zyrkwi w nje-pscheczelstwe, kotrež žanych hacženjow nješnaje.“ „Ženož ton, kiž čže stejo na šakožkach našcheho programa a našchich bolschewistiskich šažadow wojowacž, je nam witany. Kať Čert to, schtož jeho nabožne pschekwědcjenje a jeho politiske wušnacže dželi, pschewinje, to je jeho wožobinska naležnosč. By-li wón špytať, sa žwoje nabožne nahladny we parteiži pschiwizowarjow hromadžicž, wušamťnjemy jeho i parteiže.“

Ruška. Podawki w druhich koncžinach našcheje semje dachu nam i khwilemi na Rušku šabnyč. Wona naš na to dopomni se wšchelakim. Dwojake je šajimaze a wudošpoľnja to, schtož smy tu pschezo jažo šastupowali. Smy tu pižali wo pjećlěťnym planje pschecziwo hošpodařstwu a zyrkwi. Smy pať tež hižo wošjewili, so je Ruška sa džele tuteho šamera bankrot wuprajika, tať sa to hežlo: wšchitko wurunacž, tež dželo a mšdu. Esu špósnali a wušnali, so je to njemožne. Dalšche podobne wošjewjenje bankrota smy čitali něť wo tať mjenowanym „njeschestawazym dželawym tydženju“, wo tydženju bjes powšchitkowneje „njedzele“. Tež tu žu špósnali, so to ničžo njeje a čžinja něť pošpyty i tydženjom, kiž ma 6 a i tydženjom, kiž ma 7 dnjow a i dnjom, kiž je bjes džela šnajmjeňšcha sa wjetšche džele luda a krajiny. Kaž pschecziwo čžlowješke naturje tať tež pschecziwo Božemu wustajenju nje-

mōža. A našcha njedzele je woboje. — A něť w pošlednich dnjach rošendžeđu powěščje wo pienježnej nušy Ruškeje. Njemōža pľacžicž. Kať wjele je na tym wěrnō, poťažu pschichodne dny.

Wšchelake i bliska a daloka.

Schpaniska jima něťkle žobu najbōle myžle tyč, kiž hiščcže psches mjesny našcheho kraja do žwěta hladaja. Tam žu wušwobodjenje a žwobodu pschpowjedali a runoprawo. To ma wožebitych scžehwotow sa žobu. Židža wrōcžeja žo sa-žo do Schpaniskeje. Psched wjaz hacž 400 lětami buchu Židža se Schpaniskeje wuhnaczi. Woni žo tehdy wožebje we Marokkanškej a na Balkanje šažydlidhu. Tam mjenuja jich dženzka hiščcže „Spaniolow“; woni žu žebi tež hacž do dženzka žwoju macžerňu rēčž šařhowali. Republikanska wšch- nosčž je jich něť žamo namōwjaťa, žo do Schpaniskeje wrō- cžicž. Tať je něť tež hižo i Bolħarškej 1000 Židow dužny do Schpaniskeje. „Christlicher Volksdienst für Sachsen“ pišče k tomu: „Tu žo šažo jewi, so je i namožu pschewjedženy antišemitismus wopacžny pucž. Ton jenicžki pucž, kiž je po Božej woli a wot Boha žohnowaný, pschecziwo schłodnemu wliwej Židow něščto wufonjecž, je mižionstwo mjes Židami. Woprawdže wobrocženi Židža bēchu pschezo hiščcže dobri šta- cženjo. Kaž we wšchých praščenjach tať tež w Židowškim praščenju roškadži Žesuš Khrystuš.“

Distowanje. B. w S. sa pokutny džen (24. po Eswj. Tr.) — R. w R. sa Esmjertnu njedzele. — Wo nastawki, schtucžki a druge pschinosčki sa Esmjertnu njedzele prošy naležnje redaktor.

Sa žmjerťnu njedzele. So je našche wožebite čžizlo, kotrež smy pošlednje lēta kōždu žmjerťnu njedzele wudali, wožadamy a wožadnym jara witane, widžimy i teho, so žu lēťka hižo šta čžizlow škašane, hacž runje njebečmy ničžo hiščcže wošjewili. To je šwježelaze, a my žebi myšlimy, so budžeja runje lēťka šararjo a wožady rad na žmjerťnej njedzele wožebite listno rošdželicž čžyncž. Že džē tola žyťy čžaj tať cžežki a kħutny, a wokoło žmjerťneje njedzele budžemy to čžim bōle šacžuwacž. Tuž tohodla dženzka wošjewjamy, so sa žmjerťnu njedzele našche kopjeňko „Pomhaj Bōh“ šažo 8 štron wulke a wožebje wuhotowane wudamy. Tohodla prošymy, so bychu wšchitžy tuto čžizlo bōřny škašali a to najpošdžišcho hacž do pōndžele, 16. novembra w Esmolerjež čžiščezēni. Prošymy wšchē wožady, so bychu tež tuto čžizlo do wšchých domow rošdawake abo na kēřchowje wšchēm kēmšerjam. To čžini jich hižo mnoho wožadow lēta doľho je pschipōšnacžom wožadnym a se žohnowanjom. Wožebite žłowo žłušcha wokoło žmjerťneje njedzele do kōždeho doma a lēťka wožebje. A čžehodla njedyrbjaťo tuto žłowo žerbške bnyč? — Tuž prošymy, so byščcže bjes komdženja škašali. Esmolerjež kniħicžiščezēnja. Redakcija.

Pschedawta: Esmolerjež kniħicžiščezēnja a kniħatnja, š. dr. š w. r. w Budyščinje.